

Alles over
VOETBAL
van A tot Z

Aanvaller

Aanvallers zijn de voetballers die voorin spelen. Vaak heb je drie aanvallers: de linksbuiten, de rechtsbuiten en de spits. De links- en rechtsbuiten spelen aan de zijkant en proberen de bal aan de spits te geven.

De spits, die meestal met nummer 9 speelt, is de doelpuntenmaker. En wie veel doelpunten maakt is natuurlijk erg populair bij de supporters. Goede aanvallers kunnen met hun doelpunten wedstrijden beslissen en zijn daarom ook vaak de allerduurste spelers!

RECORD

SPELERS MET DE MEESTE DOELPUNTEN VOOR
HET NEDERLANDS ELFTAL*

	AANTAL WEDSTRIJDEN	AANTAL DOELPUNTEN
ROBIN VAN PERSIE	102	50
MEMPHIS DEPAY	82	43
KLAAS-JAN HUNTELAAR	76	42
PATRICK KLUIVERT	79	40
ARJEN ROBBEN	96	37

*PER MEI 2023

Aanvoerder

De aanvoerder of captain (zeg: kepten) is een bijzondere speler. Hij of zij is de leider op het veld. Hij wordt voor het seizoen aangewezen door de trainer en draagt om zijn linker bovenarm een aanvoerdersband.

Een aanvoerder heeft belangrijke opdrachten. Zo moet hij voor de wedstrijd samen met de aanvoerder van de tegenstander bij de scheidsrechter komen. Daar doen ze de toss (kop of munt). Hier wordt bepaald welke ploeg mag aftrappen.

Ook mag de aanvoerder eigenlijk als enige met de scheidsrechter praten en krijgt hij de beker als een team kampioen wordt! Vaak is de aanvoerder één van de betere en oudere spelers in een elftal.

Afstandsschot

Op een paar meter van het doel kan iedereen wel scoren, maar kun jij het ook van verderaf? Zo ja, dan heb je een aardig afstandsschot. We noemen het zo als je van bijvoorbeeld buiten het strafschopgebied weet te scoren.

Zo makkelijk is dat nog niet! Omdat de keeper de bal van grote afstand kan zien aankomen, is het belangrijk om de bal goed te raken. Alleen dan kan een trap van twintig meter afstand een doelpunt worden. Veel voetballers oefenen na de training nog even op hun afstandsschot.

YouTube

We hebben een paar mooie afstandsschoten uitgezocht. Welke vind jij de mooiste?

PSV'er Dries Mertens tegen Feyenoord
Zoek op: Mertens Feyenoord

Giovanni van Bronckhorst op het WK 2010 tegen Uruguay
Zoek op: Bronckhorst Uruguay

Aftrap

Een voetbalwedstrijd begint altijd midden op het veld. De scheidsrechter legt de bal precies tussen beide doelen in. Deze ronde stip heet de middenstip. Twee spelers van hetzelfde team spelen de bal naar elkaar toe. Dat noemen we de aftrap.

Beide teams mogen in een wedstrijd één keer aftrappen: eentje in de eerste helft, de ander in de tweede helft. (En na elk doelpunt moet er natuurlijk ook worden afgetrapt...)

Bij een aftrap moet je op een paar dingen letten. Zo moeten beide ploegen op hun eigen helft staan totdat de bal is geraakt en mogen de tegenstanders niet in de middencirkel komen. Gaat dat allemaal goed, dan is de wedstrijd begonnen!

Assist

Cody Gakpo maakt een actie. Hij geeft een voorzet en Frenkie de Jong scoort! 1-0 voor Nederland. De Jong is dan de doelpuntenmaker, Gakpo heeft een assist gegeven.

De meeste assists worden gegeven door buitenspelers en aanvallende middenvelders. Zij vinden een goede pass geven bijna net zo leuk als zelf scoren. In de krant en in de VI staat ook altijd wie er een assist heeft gegeven.

WEETJE

BIJ IJSHOCKEY HEBBEN ZE BIJ ELK DOELPUNT TWEE ASSISTS. HOE DAT KAN? KEES, SJOERD EN NIELS GAAN IJSHOCKEYEN. SJOERD HEEFT DE PUCK (BAL) EN SPEELT NAAR NIELS. HIJ SPEELT DOOR NAAR KEES. EN KEES SCOORT! BIJ IJSHOCKEY ZEGGEN ZE DAN DAT NIELS ÉN SJOERD EEN ASSIST HEBBEN GEGEVEN. WEL ZO EERLIJK...

Back

Bijna elke verdediging heeft een links- én een rechtsback. Het zijn de twee verdedigers die het meest aan de zijkant spelen en zij worden ook wel vleugelverdedigers genoemd. Vroeger moesten de spelers met wat minder baltechniek de back (zeg: bek) zijn. De trainer zei dan: jullie moeten de bal afpakken en aan een teamgenoot geven.

Nu is dat wel anders. Backs zijn heel belangrijk. Ze moeten goed kunnen voetballen en gaan ook mee naar voren. Steeds vaker zie je backs langs de zijlijn rennen en een voorzet geven!

8

YouTube

De bekendste vleugelverdediger was de Braziliaan Roberto Carlos. Hij won drie keer de Champions League met Real Madrid en werd wereldkampioen met Brazilië.

Carlos werd vooral bekend vanwege zijn mooie trap!

Zoek maar eens op: Carlos Top 5

Bal

Je kan niet zomaar met elke trainingsbal een officiële wedstrijd spelen. De FIFA heeft hier regels voor bedacht. Zo moet een bal een vaste maat hebben: als je een meetlint om de bal legt moet die tussen de 68 en 70 centimeter meten. Ook mag de bal niet te zwaar of te licht zijn: tussen de 410 en 450 gram.

Bij een Eredivisiewedstrijd zijn er meerdere wedstrijdballen. Langs de kant zitten ballenjongens en -meisjes. Als een bal over de lijn gaat, geven zij de speler meteen een nieuwe. Zo ligt het spel niet al te lang stil!

WEETJE

ALS HET IN NEDERLAND TIJDENS EEN
VOETBALWEDSTRIJD SNEEUWT KAN DE
SCHEIDSRECHTER ERVOOR KIEZEN OM
MET EEN ORANJE BAL TE SPELEN.
ELKE EREDIVISIECLUB HEEFT VOOR
DE ZEKERHEID EEN PAAR ORANJE
BALLEN KLAARLIGGEN.

Balaanname

Een teamgenootje speelt de bal naar je toe. Lukt het je om de bal stil te leggen, dan is het een goede balaanname. Bij voetbal is het belangrijk dat je de baas bent over de bal.

Ook als de bal heel hard op je afkomt, moet je proberen deze dichtbij je te houden. Dat is best moeilijk. Je kunt de bal op meerdere manieren aannemen. Hoge ballen met je hoofd of borst en lage ballen met de voet. Door veel te oefenen gaat het steeds beter.

10

YouTube

Met een goede balaanname is het ook makkelijker om te scoren!

Kijk maar naar het doelpunt van Dennis Bergkamp op het WK van 1998, één van de allermooiste goals uit de Nederlandse voetbalgeschiedenis.

Zoek op: Bergkamp 1998 Argentinië

Balbezit

Stel, Nederland speelt tegen Duitsland en Nederland heeft de bal. Dan zeggen we dat Nederland balbezit heeft. Tijdens voetbalwedstrijden wordt van alles bijgehouden. Het aantal schoten, de overtredingen en dus ook het balbezit. Dit heten de statistieken.

Na afloop van een wedstrijd zie je op TV: Balbezit: Nederland 64% - Duitsland 36%. Dat betekent dat Nederland deze wedstrijd meer de bal heeft gehad dan Duitsland. (Maar het zegt niks over de échte uitslag!)

WEETJE
'JE MOET SCHIETEN ANDERS KUN JE NIET SCOREN.' JOHAN CRUIJFF, VOLGENS VELEN DE BESTE NEDERLANDSE VOETBALLER OOIT, STOND BEKEND OM ZIJN BIJZONDERE UITSPRAKEN. OOK OVER BALBEZIT. 'ALS JE OP BALBEZIT SPEELT, HOEF JE NIET TE VERDEDIGEN, WANT ER IS MAAR ÉÉN BAL.' BEGRIJP JIJ WAT HIJ BEDOELT?

Bank

Spelers die niet mee mogen doen aan een wedstrijd, zitten op de bank. Dit zijn de wissels. Bijna alle voetbalvelden hebben aan de zijkant wel twee bankjes staan. Eén voor beide teams. Daar zitten de wisselers samen met de trainer.

De naam reservebank komt uit de tijd dat wisselers nog echt op een houten bankje moesten zitten. Tegenwoordig is de reservebank veel mooier. Bij veel profclubs zit er zelfs verwarming in de stoelen zodat de spelers het niet koud krijgen!

RECORD

DE BEKENDSTE BANKZITTER VAN NEDERLAND IS WINSTON BOGARDE. NA EEN PAAR MOOIE JAREN BIJ AJAX, AC MILAN EN FC BARCELONA GING HIJ IN 2001 NAAR CHELSEA. BOGARDE ZAT DAAR DRIËNHALF JAAR MAAR MOCHT MAAR TIEN KEER MEEDOEN. ZELF VOND HIJ DAT NIET ZO ERG HOOR. BOGARDE VERDIENDE HEEL VEEL GELD...

12

Beker

Bij sportwedstrijden krijgt de winnaar vaak een prijs. Win je het tennistoernooi van Wimbledon dan krijg je een schaal, win je bij atletiek dan krijg je een medaille. Bij voetbal krijg je meestal een beker. De bekendste is die van de Champions League, de beker die ook wel de Cup met de Grote Oren wordt genoemd.

Als jouw team een beker wint, mag de aanvoerder hem als eerste vasthouden. Daarna de andere spelers. Voetballers zijn soms zo blij met een prijs dat ze hem zelfs zoenen!

De beker van de Champions League

WEETJE

DE WINNAAR VAN HET NEDERLANDSE BEKER-TOERNOOI WINT DE KNVB-BEKER, OOK WEL DE DENNENAPPEL GENOEMD. DIT KOMT DOOR DE VORM. DE KAMPIOEN VAN DE EREDIVISIE KRIJGT GEEN BEKER MAAR EEN ZILVEREN SCHAAL, IN BELGIË KRIJGT DE KAMPIOEN VAN DE JUPILER PRO LEAGUE WÉL EEN BEKER.

Bekertoernooi

Clubs spelen elk weekend tegen elkaar in de competitie. Daarnaast is er ook nog een andere competitie die we het bekertoernooi noemen. Hier mogen profclubs én de beste amateurclubs aan meedoen. Zo stonden de amateurs van VVSB in 2016 in de halve finale door de profs van FC Den Bosch uit te schakelen! (In de halve finale verloren ze na een dappere strijd van FC Utrecht.)

In elke ronde van het bekertoernooi spelen de clubs één wedstrijd tegen elkaar. De winnaar gaat door, de verliezer wordt uitgeschakeld. In Nederland wordt de finale van het bekertoernooi altijd in De Kuip gespeeld. Dit is het stadion van Feyenoord.

14

WEETJE

ELK LAND HEEFT EEN EIGEN BEKERTOERNOOI.

NEDERLAND:	DE KNVB-BEKER
BELGIË:	DE CROKY CUP (DE BEKER VAN BELGIË)
ENGELAND:	FA CUP
DUITSLAND:	DFB-POKAL
SPANJE:	COPA DEL REY
ITALIË:	COPPA ITALIA

Blessure

Als je bent gevallen of de bal hard tegen je aan hebt gekregen, kan het flink zeer doen. Kun je niet verder voetballen, dan ben je geblesseerd. De trainer zal dan een andere speler in het veld brengen.

Bij voetbal is de kans op blessures best groot. Dit komt omdat het een contactsport is. Je mag elkaar aanraken bij voetbal en soms gaat dat mis. Bij sporten waar je elkaar niet aanraakt, zoals zwemmen of tennis, zijn er veel minder blessures. Wel is voetbal nog altijd minder gevaarlijk dan bijvoorbeeld boksen.

Om niet geblesseerd te raken is het belangrijk om goed warm te lopen voor je gaat spelen. En zorg ervoor dat je altijd scheenbeschermers draagt, ook bij de training! Profs doen dit ook.

WEETJE

WIST JE DAT ER JAARLIJKS MEER DAN ZESHONDERDDUIZEND VOETBALLERS IN NEDERLAND GEBLESSEERD RAKEN? DE MEESTE BLESSURES ONTSTAAN ALS IEMAND VALT. DE MEESTE MENSEN HEBBEN LAST VAN HUN ENKEL. DAARNA KOMT DE KNIE EN HET BOVENBEEN. ZORG DUS DAT JE FIT BENT!

Blessuretijd

Een voetbalwedstrijd bestaat uit twee halften die allebei 45 minuten duren. Toch wordt er soms nog in de 93e minuut gescoord. Hoe dat kan?

Tijdens een wedstrijd kan een speler geblesseerd raken. Of een trainer besluit te wisselen. Dat duurt soms wel minuten en dan wordt er niet gevoetbald. Als de scheidsrechter vindt dat de wedstrijd te vaak is stilgelegd, kan hij er blessuretijd erbij tellen.

De scheidsrechter bepaalt per helft hoeveel extra minuten er gevoetbald wordt. De spelers op het veld en de supporters kunnen dat aan de zijkant zien. Daar houdt de assistent-scheidsrechter (vierde man) een bordje in de lucht met het aantal extra minuten.

Brancard

Als een speler tijdens een wedstrijd geblesseerd raakt, kan er een brancard (zeg: brankaar) worden gebruikt. Dit is een soort draagbaar bed. Een paar mannen of vrouwen komen het veld opgerend en leggen de speler op de brancard. Vervolgens tillen ze hem het veld af.

Soms gebeurt het dat een speler met een blessure ook nog eens van de brancard valt... Au! Of een speler lijkt zwaar geblesseerd, maar hinkelt dan toch nog het veld af.

Nu zijn er steeds meer clubs die de brancard op een speciaal soort golfkarretje leggen. Een geblesseerde speler wordt dan zo van het veld gereden.

Breedtepass

Je kunt een bal naar voren passen, maar soms is het handiger om de bal eerst even opzij te spelen. We spreken dan van een breedtepass.

Stel Hidde staat links op het middenveld. Hij kan de bal niet naar voren spelen. Naast hem ziet hij Vigo staan, die graag de bal wil hebben. Hidde speelt de bal naar Vigo en geeft nu dus een breedtepass. Breedtepasses worden vooral achterin en op het middenveld gegeven.

Buitenspel

Eén van de moeilijkste spelregels in het voetbal is buitenspel, in het Engels offside (zeg: ofsait) genoemd. Het gaat om het team dat aanvalt.

De regel: Op het moment dat er een pass naar de aanvaller wordt gegeven, mag de aanvaller niet als dichtste bij de keeper staan. Er moet nog een verdediger dicht bij de keeper staan. Lukt dat niet op het moment van de pass, dan sta je buitenspel. De tegenstander krijgt dan een indirecte vrije trap.

Op je eigen helft kun je nooit buitenspel staan. En ook niet bij een ingooi of een corner!

